

**VILNIAUS R. BEZDONIŲ „SAULĖTEKIO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKymo NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS
MOKINIAMS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2024 m. gruodžio 27 d. Nr. V1-237
Bezdonys

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“,

tvirtinu Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinės mokyklos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (pridedama).

Direktorius

Algimantas Baranauskas

Parengė
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Vilma Petrokienė
2024-12-27

PATVIRTINTA
Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“
pagrindinės mokyklos direktoriaus
2024 m. gruodžio 27 d.
įsakymu Nr. V-237

VILNIAUS R. BEZDONIŲ „SAULĖTEKIO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka (toliau – Tvarka) skirta Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) administracijai, mokytojams, mokiniams, pagalbos mokiniui specialistams, mokinio padėjėjams.

2. Tvarka siekiama padėti Mokyklos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti Mokyklos bendruomenės narių ir / ar kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Tvarka nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Mokykloje sąlygas.

4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

4.1. Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Mokykloje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos.

4.2. Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir / ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griauantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą.

4.3. Poveikio priemonė – Mokyklos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

4.4. Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir / ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti netinkamam elgesiui kelią.

4.5. Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Mokyklos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

4.6. Kitos Tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, Pedagoginių psichologinių tarnybų darbo

organizavimo tvarkos aprašu, Mokyklos nuostatais bei vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, mokinio mokymo sutartimi, Mokyklos strateginio planu, taip pat prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II SKYRIUS

POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKymo SĄLYGOS

6. Mokyklos darbuotojas, esant Tvarkoje nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Mokyklos bendruomenės narių ir / ar aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 6.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 6.2. iškviesti Mokyklos socialinį pedagogą ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui;
- 6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Taikant Tvarkoje numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

8. Tvarkoje numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Mokykla yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, jau vyko individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir / ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Mokyklos tvarkų, taisyklių ir / ar mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Esant poreikiui apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), taip pat, esant būtinybei, savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius ir / ar teritorinė policijos įstaiga.

10. Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir Mokyklos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu fiksuoti raštu teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Mokyklos darbuotojai, įtarę, kad mokinys Mokykloje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsivaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas nustatymo organizavimo aprašu ir laikytis jame nurodytų veiksmų sekos.

III SKYRIUS

UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

12. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griaua mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

13. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas iškviesto mokinio padėjėjo.

14. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama atsižvelgus į sprendimą priėmusio mokytojo arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS

MOKYKLOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

15. Mokyklos darbuotojas gali išsikviesti švietimo pagalbos specialistą, klasės vadovą, socialinį pedagogą ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį. Iškviečiama tuo metu prieinamu būdu (telefonu ar padedant kitam asmeniui), nesant tokios galimybės, reikia eiti kartu su mokiniu, kuriam taikoma poveikio priemonė, ir palydėti jį į kitą patalpą.

16. Padedantis spręsti konfliktą asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir / ar spręsti švietimo pagalbos arba poveikio priemonių taikymą mokiniui.

V SKYRIUS

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

17. Jeigu kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja socialinį pedagogą ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui.

18. Socialinis pedagogas kartu su antru Mokyklos darbuotoju (ne mažiau kaip 2 asmenys) turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Tikrinant daiktus, neturi būti žeminamas mokinio orumas, garsiai nekomentuojama (pageidautina, kad tikrinimas vyktų ne toje pačioje patalpoje, kur vyksta pamoka). Sužinojus apie draudžiamų, kitiems ir aplinkai pavojingų daiktų laikymą mokinio spintelėje ar drabužinėje ir norint tai operatyviai patikrinti, kad nekiltų grėsmių kitiems, galima tai atlikti ir nesant mokiniui. Mokinio daiktų patikrinimas be jo paties dalyvavimo gali būti tik jeigu yra du Mokyklos darbuotojai. Apie tai yra informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir esant būtinybei teritorinė policijos įstaiga. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai). Mokyklos sprendimu gali būti informuota vaiko teisių apsaugos ir/ar teisėsaugos įstaigos.

19. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir jie kviečiami atvykti į Mokyklą. Jiems nesutikus atvykti ir / ar neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama policijos įstaiga.

20. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys prižiūrimas Mokyklos darbuotojo. Jeigu draudžiami daiktai gali kelti grėsmę, sužeisti, sutrikdyti sveikatą ar savijautą, sugadinti aplinkoje esančius daiktus ar padaryti kitokią žalą, jie gali būti padedami taip, kad nekeltų grėsmės, nepatogumo. Draudžiami daiktai negražinami, jie perduodami tėvams (globėjams, rūpintojams) arba policijos atstovams.

VI SKYRIUS

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

21. Mokyklos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

21.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

21.2. užkirsti kelią ir / ar nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Mokyklos darbuotojus ar kitus asmenis;

21.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

21.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys nereaguoja į žodinius Mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

21.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir / ar apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

21.6. atskirti mokinį, trikdančią bendrą klasės tvarką ar Mokyklos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje patalpoje arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Mokyklos renginio metu pašalintas mokinys prižiūrimas Mokyklos darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai), išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) nėra tikslinga.

22. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali būti pasirinkti įvairiai: nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos, kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

23. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

23.1. mokinį laikant už rankos, sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

23.2. mokinį vedant už rankos (jeigu jis to nori) arba to reikalauja ėjimas kartu su kitais mokiniiais;

23.3. guodžiant mokinį;

23.4. pasveikinant mokinį;

23.5. padedant neįgaliam mokiniui;

23.5. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

23.6. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

23.7. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemonės;

23.8. teikiant pirmąją pagalbą.

24. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

24.1. naudojami kaip bausmė;

24.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

24.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

24.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

25. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

26. Mokyklos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Mokyklos darbuotojai specialiai apmokyti taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

28. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo privalu nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti teisės aktų ir Mokyklos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

29. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Direktorius informuoja kompetentingas valstybės ir / ar savivaldybės institucijas.

Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“
pagrindinės mokyklos poveikio
priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems mokiniams
tvarkos aprašo
1 priedas

**VILNIAUS R. BEZDONIŲ „SAULĖTEKIO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
INFORMACINIS LAPAS DĖL POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKymo NETINKAMAI
BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS**

Poveikio priemonės taikymo data _____

Priemonė taikyta mokiniui (vardas, pavardė, klasė) _____

Priemonės taikymo priežastis (trumpa aprašyti situaciją) _____

Pritaikyta ši priemonė (panaudotą priemonę pabraukti):

Pakeista ugdymosi vieta;

Iškvietas Mokyklos direktorius vadovas ar jo įgaliotas asmuo;

Organizuotas mokinio daiktų patikrinimas;

Panaudoti pagrįsti fiziniai veiksmai.

Poveikio priemonę pritaikė (darbuotojo vardas, pavardė, parašas) _____

Mokyklos vadovo ar jo įgalioto asmens vardas, pavardė, parašas _____

Mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė, parašas _____

(mokslo metai)

[illegible]